Đại Kinh Pháp Hành (Mahādhammasamādāna Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

46. ĐẠI KINH PHÁP HÀNH (Mahãdhammasamãdãna SuttăỶ

473. Như vầy tôi nghe.
Một thời, Thế Tôn ở Sãvatthi, Jetavana, tại tinh xá ông Anãthapindika. Ở đây, Thê Ton gọi các Ty-kheo:
Này các Tỷ-kheo!
Bạch Thế Tôn.
Cac Ty-kneo ay vang dap The Ton. The Ton giang như sau: Này các Tỷ-kheo5 phần lớn các loài hữu tình có dục như thế này, có ước vọng như thế này, có nguyện vọng như thế này: "Mong rằng các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý được tiêu diệt. Mong rằng các pháp khả ái? khả lạc, khả ý được tăng trưởng.,, Này các Tỷ-kheo, dầu cho các loài hữu tình ấy có dục như vậy5 có ước vọng như vậy, có nguyện vọng như vậy, nhưng các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý được tăng trưởng; các pháp khả ái9 khả lạc, khả ý bị tiêu diệt. Ở đây, này các Tỷ-kheo, các người có biết vì nguyên nhân gì không? Bạch Thế Tôn, đối với chúng con, các pháp dựa Thế Tôn làm căn bản, hướng Thế Tôn làm bậc Lãnh đạo, nương tựa Thế Tôn làm y cứ. Bạch Thế Tôn; tốt lành thay nếu Thế Tôn thuyết giảng cho ý nghĩa này. Sau khi được nghe Thế Tôn thuyết giảng, các Tỷ-kheo sẽ hành trì. Vậy này các Tỷ-kheo? hãy nghe và khéo tác ý? Ta sẽ giảng. Thưa vâng, bạch Thế Tôn.

Các Tỷ-kheo ây vâng đáp The Ton. The Tôn giảng như sau: 474. - Ở dây, này các Tỷ-kheo, có kẻ vô văn phàm phu, không đi đến các bậc Thánh, không thuần thục pháp các bậc Thánh, không tu tập pháp các bậc Thánh, không đi đến các bậc Chân nhân, không thuần thục pháp các bậc Chân nhân, không tu tập pháp các bậc Chân nhân, không biết rõ các pháp nên hành trì, không biết rõ các pháp không nên hành trì, không biết rõ các pháp nên thân cận? không biết rõ các pháp không nên thân cận. Vì không biết rõ các pháp nên hành trì, không biết rõ các pháp không nên hành trì, không biết rõ các pháp nên thân cận5 không biêt rõ các pháp không nên thân cận; vị này hành trì các pháp

1 Kinh tương đương trong bộ Trung A-hàm kinh là Thọphập kinh (T.01. 0026.175. 0712c04). Tham chiếu: ứngphập kỉnh (r.01. 0083. 0902b04).

không nên hành tri, không hành trì các pháp nên hành trì, thân cận các pháp không nên thân cận, không thân cận các pháp nên thân cận. Vị này vì hành trì các pháp không nên hành tri, không hành trì các pháp nên hành trì, thân cận các pháp không nên thân cận, không thân cận các pháp nên thân cận? cho nên các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý tăng trưởng; các pháp khả ái, khả lạc, khả ý bị tiêu diệt. Vì sao vậy? Như vậy, này các Tỷ-kheo5 là vì người ấy không có trí2 đối với pháp này. Và này các Tỷ-kheo9 vị đa văn Thánh đệ tử đi đến các bậc Thánh, thuần thục pháp các bậc Thánh,

tu tập pháp các bậc Thánh, đi đến các bậc Chân nhân, thuần thục pháp các bậc Chân nhân, tu tập pháp các bậc Chân nhân, biết rõ các pháp nên hành tri, biết rõ các pháp không nên hành trì, biết rõ các pháp nên thân cận, biết rõ các pháp không nên thân cận. Vì biết rõ các pháp nên hành trì, biết rõ các pháp không nên hành trì, biết rõ các pháp nên thân cận, biêt rõ các pháp không nên thân cận; vị này hành trì các pháp nên hành tri, không hành trì các pháp không nên hành tri, thân cận các pháp nên thân cận? không thân cận các pháp không nên thân cận. Vị này vì hành trì các pháp nên hành tri, không hành trì các pháp không nên hành tri, thân cận các pháp nên thân cận5 không thân cận các pháp không nên thân cận? cho nên các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý bị tiêu diệt; các pháp khả ái, khả lạc, khả ý được tăng trưởng. Vì sao vậy? Như vậy? này các Tỷ-kheo, là vì vị ấy có trí đối với pháp này. 475. Này các Tỷ-kheo, có bốn pháp hành.3 Thế nào là bốn? Này các Tỷ- kheo? có pháp hành hiện tại khổ, tương lai quả báo cũng khổ. Này các Tỷ-kheo, có pháp hành hiện tại khổ5 tương lai quả báo lạc. Này các Tỷ-kheo, có pháp hành hiện tại lạc, tương lai quả báo khổ. Này các Tỷ-kheo5 có pháp hành hiện tại lạc và tương lai quả báo cũng lạc. 476. Ở dây, này các Tỷ-kheo, đây là pháp hành hiện tại khổ và tương lai quả báo cũng khổ.4 Do vô trí với pháp này, do si mê, nên không tuệ tri như chân: uĐây là pháp hành hiện tại khổ và tương lai quả báo cũng khổ?5 Do vô trí với pháp này, do si mê, do không tuệ tri như chân, nên hành trì pháp này, không tránh né pháp này. Vì hành trì pháp này, không tránh né pháp này? nên đối với vị này, các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý tăng trưởng; các pháp khả ái, khả lạc, khả ý bị tiêu diệt. Vì sao vậy? Như vậy? này các Tỷ-kheo? là vì vị ấy khồng có trí đối với pháp này. Ở đây, này các Tỷ-kheo? đây là pháp hành hiện tại lạc, tương lai quả báo khổ. Do vô trí với pháp này, do si mê, nên không biết như chân: "Bây là pháp hành hiện tại lạc, tương lai quả báo khổ/5 Do vô trí với pháp này, do si mê, do không tuệ tri như chân, nên hành trì pháp này, không tránh né pháp này. Vì hành trì pháp này? không tránh né pháp này, nên đối với vị này, các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý tăng trưởng; các pháp khả ái,

2 Kẻ phàm phu, mê muội. Xem MA. II. 375. 3 Như kinh trước, M. 45, CũỊadhammasamãdãna Sutta (Tiểu kinh Pháp hành). 4 Không gìn giữ 5 giới.

khả lạc, khả ý bị tiêu diệt. Vì sao vậy? Như vậy5 này các Tỷ-kheo5 là vì vị ấy không có trí đối với pháp này. Ở đây, này các Tỷ-kheo? đây là pháp hành hiện tại khổ5 tương lai quả báo lạc. Do vô trí với pháp này, do si mê? nên không tuệ tri như chân: "Dây là pháp hành hiện tại khổ? tương lai quả báo 1@C" Do vô trí với pháp này, do si mê, do không tuệ tri như chân, nên không hành trì pháp này, tránh né pháp này. Vì không hành trì pháp này, tránh né pháp này, nên đối với vị này, các pháp bất khả ái5 bất khả lạc, bât khả ý tăng trưởng; các pháp khả ái, khả lạc, khả ý bị tiêu diệt. Vì sao vậy? Như vậy, này các Tỷ-kheo? là vì vị ấy không có trí đối với pháp này? Ở dây, này các Tỷ-kheo, đây là pháp hành hiện tại lạc? tương lai quả báo cũng lạc. Do vô trí với pháp này, do si mê5 nên không tuệ tri như chân: "Đây là pháp hành hiện tại lạc và tương lai quả báo cũng lạc." Do vô trí với pháp này, do si mê9 do không tuệ tri như chân, nên không hành trì

pháp này, tránh né pháp này. Vì không hành trì pháp này5 vì tránh né pháp này? nên đối với vị này, các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý tăng trưởng; các pháp khả ái5 khả lạc, khả ý bị tiêu diệt. Vì sao vậy? Như vậy, này các Tỷ-kheo, là vì vị ấy không có trí đối với pháp này. 477. Ở dây, này các Tỷ-kheo? đây là pháp hành hiện tại khổ và tương lai quả báo cũng khổ. Do có trí với pháp này, do tâm sáng suốt, vị này tuệ tri như chân: "Pháp hành này hiện tại khô và tương lai quả báo cũng kh6." Do có trí với pháp này? do tâm sáng suôt5 do tuệ tri như chân, vị này không hành trì pháp này, tránh né pháp này. Do không hành trì pháp này? do tránh né pháp này, các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý bị tiêu diệt; các pháp khả ái, khả lạc, khả ý tăng trưởng. Vì sao vậy? Như vậy, này các Tỷ-kheo? là vì vị ấy có trí đối với pháp này. Ở dây, này các Tỷ-kheo, đây là pháp hành hiện tại lạc, tương lai qụả báo khổ. Do có trí với pháp này, do tâm sáng suốt? vị này tuệ tri như chân: 'Tháp hành này hiện tại lạc, tương lai quả báo kh6.” Do có trí với pháp này, do tâm sáng suôt, do tuệ tri như chân, vị này không hành trì pháp này, tránh né pháp này. Do không hành trì pháp này5 do tránh né pháp này; các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý tiêu diệt; các pháp khả ái, khả lạc, khả ý tăng trưởng. Vì sao vậy? Như vậy? này các Tỷ-kheo, là vì vị ấy có trí đối với pháp này. Ở dây, này các Tỷ-kheo? đây là pháp hành hiện tại khô, tương lai quả báo lạc. Do có trí đôi với pháp này, do tâm sáng suốt, vị này tuệ tri như chân: "Pháp này hiện tại khổ, tương lai quả báo lạc." Do có trí với pháp này? do tâm sáng su6t, do tuệ tri như chân, vị này hành trì pháp này, không tránh né pháp này. Do hành trì pháp này, không tránh né pháp này; các pháp bất khả ái? bất khả lạc, bất khả ý tiêu diệt; các pháp khả ai, khả lạc, khả ý tăng trưởng. Vì sao vậy? Như vậy, này các Tỷ- kheo, là vì vị ấy có trí đối với pháp này. ơ dây, này các Tỷ"kheo? đây là pháp hành hiện tại lạc và tương lai quả báo cũng lạc. Do có trí với pháp này? do tâm sáng suôt, vị này tuệ tri như chân: 'Tháp hành này hiện tại lạc và tương lai quả báo cũng lạc." Do có trí với pháp này, do tâm sáng suốt, do tuệ tri như chân, vị này hành trì pháp này, không tránh né pháp này. Do hành trì pháp này, do không tránh né pháp này; các pháp bất khả ái, bất khả lạc, bất khả ý tiêu diệt; các pháp

khả ái, khả lạc, khả ý tăng trưởng. Vì sao vậy? Như vậy, này các Tỷ-kheo, là vì vị ấy có trí đối với pháp này. 478. Này các Tỷ-kheo? thế nào là pháp hành hiện tại khổ và tương lai quả báo cũng khổ? Ở dây, này các Tỷ-kheo? có người với khổ, với ưu, sát sanh, và do duyên sát sanh5 cảm thọ khổ ưu; với khổ, với ưu, lấy của không cho, và do duyên lấy của không cho5 cảm thọ khổ ưu; với khổ, với ưu, sống theo tà hạnh trong các dục? và do duyên sống theo tà hạnh trong các dục? cảm thọ khổ ưu; với khổ, với ưu, nói lời vọng ngữ, và do duyên nói lời vọng ngữ? cảm thọ khổ ưu; với khổ, với ưu, nói lời hai lưỡi, và do duyên nói lời hai lưỡi? cảm thọ khổ ưu; với khổ? với ưu, nói lời ác ngữ, và do duyên nói lời ác ngữ, cảm thọ khổ ưu; với khổ, với ưu, nói lời phù phián, và do duyên nói lời phù phiếm, cảm thọ khổ ưu; với khổ, với ưu, có tâm tham ái5 và do duyên có tâm tham ái5 cảm thọ khổ ưu; với khô, với ưu, có tâm sân hận, và do duyên có tâm sân hận, cảm thọ khô ưu; với khổ, với ưu, có tà kiến, và do duyên tà kiến, cảm thọ khổ ưu. Vị ấy sau khi thân hoại mạng chung, sanh vào cõi dữ, ác thú? đọa xứ, địa ngục. Như vậy, này các Tỷ-kheo, gọi là pháp hành hiện tại khổ, tương lai quả báo cũng

khổ. 479. Này các Tỷ-kheo, thế nào là pháp hành hiện tại lạc, tương lai quả báo khổ? Ở đây, này các Tỷ-kheo5 có người với lạc, với hỷ? sát sanh, và do duyên sát sanh, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc? với hỷ5 lấy của không cho, và do duyên lấy của không cho, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ? sống theo tà hạnh trong các dục? và do duyên sống theo tà hạnh trong các dục? cảm thọ lạc và hỷ; với lạc5 với hỷ5 nói lời vọng ngữ, và do duyên nói lời vọng ngữ, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ, nói lời hai lưỡi, và do duyên nói lời hai lưỡi, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ5 nói lời ác ngũ*, và do duyên nói lời ác ngữ, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ? nói lời phù phiếm, và do duyên nói lời phù phiếm, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ5 có tâm tham ái, và do duyên có tâm tham ái, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ? có tâm sân hận, và do duyên có tâm sân hận, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ5 có tà kiến, và do duyên có tà kiến, cảm thọ lạc và hỷ. Vị này sau khi thân hoại mạng chung, sanh vào cõi dữ? ác thú, đọa xứ, địa ngục. Như vậy, này các Tỷ-kheo? gọi là pháp hành hiện tại lạc? tương lai quả báo khổ. 480. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là pháp hành hiện tại khổ? tương lai quả báo lạc? Ở dây, này các Tỷ-kheo, có người với khổ? với ưu, từ bỏ sát sanh, và do duyên từ bỏ sát sanh, cảm thọ khổ ưu; với khổ? với ưu, từ bỏ lấy của không cho, và do duyên từ bỏ lấy của không cho, cảm thọ khổ ưu; với khổ5 với ưu, từ bỏ tà hạnh trong các dục, và do duyên từ bỏ tà hạnh trong các dục, cảm thọ khổ ưu; với khổ9 với ưu, từ bỏ nói lời vọng ngữ, và do duyên từ bỏ nói lời vọng ngữ, cảm thọ khổ ưu; với khổ? với ưu, từ bỏ nói lời hai lưỡi, và do duyên từ bỏ nói lời hai lưỡi, cảm thọ khổ ưu; với khổ, với ưu, từ bỏ nói lời ác ngữ, và do duyên từ bỏ nói lời ác ngữ, cảm thọ khổ ưu; với khổ5 với ưu, từ bỏ nói lời phù phiếm, và do duyên từ bỏ nói lời phù phiếm, cảm thọ khổ ưu; với khổ5 với ưu, từ bỏ tâm tham ái, và do duyên từ bỏ tâm tham ái, cảm thọ khổ ưu; với khổ5 với ưu,

từ bỏ tâm sân hận5 và do duyên từ bỏ tâm sân hận? cảm thọ khổ ưu; với khổ, với ưu, từ bỏ tà kiến, và do duyên từ bỏ tà kiến, cảm thọ khổ ưu. Vị ấy? sau khi thân hoại mạng chung được sanh vào thiện thú, thiên giới, cõi đời này. Như vậy, này các Tỷ-kheo5 gọi là pháp hành hiện tại khổ? tương lai quả báo lạc. 481. Này các Tỷ-kheo, thế nào là pháp hành hiện tại lạc và tương lai quả báo cũng lạc? Ở đây, này các Tỷ-kheo, có người với lạc, với hỷ5 từ bỏ sát sanh, và do duyên từ bỏ sát sanh, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ? từ bỏ lấy của không cho, và do duyên từ bỏ lây của không cho, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ, từ bỏ tà hạnh trong các dục5 và do duyên từ bỏ tà hạnh trong các dục, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc? với hỷ5 từ bỏ nói lời vọng ngữ, và do duyên từ bỏ nói lời vọng ngữ, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc5 với hỷ, từ bỏ nói lời hai lưỡi? và do duyên từ bỏ nói lời hai lưỡi, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc? với hỷ? từ bỏ ác ngữ, và do duyên từ bỏ nói lời ác ngữ, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ, từ bỏ nói lời phù phiếm, và do duyên từ bỏ nói lời phù phiếm, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc? với hỷ5 không có tham ái, và do duyên không có tham ái, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ5 không có sân tâm, và do duyên không có sân tâm, cảm thọ lạc và hỷ; với lạc, với hỷ9 có chánh kiến, và do duyên chánh kiến, cảm thọ lạc và hỷ. Vị ây, sau khi thân hoại mạng chung được sanh lên thiện thú, thiên gi&i, cõi đời này. Như vậy, này các Tỷ-kheo, gọi là pháp hành hiện tại lạc và tương lai quả báo cũng lạc. 482. ày các Tỷ-kheo, ví như trái bí đắng có tẩm thuốc độc.

Rồi một người đến, muốn sống5 muốn không chết, ưa lạc, hiềm ghét khổ? và có người nói với người ấy như sau: "Này bạn, trái bí đắng này có tam thuốc độc, nếu bạn muốn, hãy uống. Trong khi uống, bạn không được thích thú về sắc, về hương, về vị. Sau khi uống, bạn có thể đi đến chết, hay bị đau khổ gần như chết.” Người ấy có thể uống, không có suy nghĩ, khônệ có từ bỏ. Trong khi uống? người ấy không được thích thú về sắc, về hương, vê vị. Sau khi uống, người ấy bị chết, hay bị đau khổ gần như chết. Này các Tỷ-kheo, Ta nói pháp hành này giống như ví dụ ấy, tức là pháp hành hiện tại khổ và tương lai quả báo cũng khổ. 483. Này các Tỷ-kheo, ví như một bình đông đựng nước u6ng, có săc? có hương, có vị và nước uống ấy có tẩm thuốc độc. Rồi một người đến5 muốn sống, muốn không chết, ưa lạc5 hiềm ghét khổ. Và có nguôi nói với người ấy như sau: "Này bạn, bình đông đựn^ nước uông này? có săc? có hương, có vị và nước uống ấy có tẩm thuốc độc. Nêu bạn muôn, hãy uống. Trong khi uống? bạn sẽ được thích thú về sắc, về hương, về vị. Sau khi uống? bạn có thể đi đến chết, hay đau khổ gần như chết." Người kia có thể uốnệ? không suy nghi, không từ bỏ. Trong khi uống, người ấy được thích thú về săc? về hương, về vị. Sau khi uống, người ấy có thể đi đến chết, hay đau khổ gần như chết. Này các Tỷ-kheo, Ta nói pháp hành này giống như ví dụ ấy5 tức là pháp hành hiện tại lạc, tương lai quả báo khổ. 484. Này các Tỷ-kheo. ví như nước tiểu của các mục súc được trộn nhiều loại thuôc. Rôi có người đi đên, bị bệnh hoàng đản, và có người nói với người

đó như sau: “Này bạn, nước tiểu của các mục súc này được trộn với nhiều loại thuốc. Nếu bạn muốn, hãy uống. Trong khi uống, bạn không được thích thú về sắc, về hương, về vị. Nhưng sau khi uống, bạn sẽ được an lạc." Người ấy có thể uống5 sau khi suy nghi, khôn^ có từ bỏ. Trong khi uống, người ấy không được thích thú về sắc, về hương, vê vị. Nhimg sau khi uông5 n^ười ấy được an lạc. Này các Tỷ-kheo? Ta nói pháp hành này giống như ví dụ ấy, tức là pháp hành hiện tại khổ, tương lai quả báo lạc. 485. Này các Tỷ-kheo, ví như lạc, mật, thục tô và đường trộn 1^1 với nhau. Rồi có người đi đen5 bị bệnh kiết ly, và có người nói với người ấy như sau: "Này bạn, đây là lạc, mật5 thục tô và đường trộn lẫn với nhau. Nếu bạn muốn, hãy uống. Trong khi uống, bạn sẽ được thích thú về sắc? về hương, về vị. Sau khi uống, bạn sẽ được an lạc?9 Người kia có thể uốnẹ, sau khi suy nghĩ, không có từ bỏ. Trong khi uông5 người kia được thích thú vê săc, vê hương, về vị. Sau khi uống, người kia được an lạc. Này các Tỷ-kheo5 Ta nói pháp hành này giống như ví dụ ấy, tức là pháp hành hiện tại lạc, tương lai quả báo cũng lạc. 486. Này các Tỷ-kheo5 ví như trong tháng cuôi mùa mưa, vào mùa thu, mùa gặt hái? khi bầu trời quang đãng5 không có mây và mặt trời mọc lên giữa bầu trời5 phá sạch hắc ám khắp cả hư không, chói sáng, hực sáng và rực sáng. Cũng vậy5 này các Tỷ-kheo, pháp hành hiện tại lạc, tương lai quả báo cũng lạc này? sau khi phá sạch các dị thuyết của các Sa-môn, Bà-la-môn tầm thường, chói sáng, hực sáng và rực sáng. Thế Tôn thuyết giảng như vậy? các Tỷ-kheo ấy hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.